

Kaulavaltimon puhdistusleikkaus, endarterektomia

Sinulla on todettu kaulavaltimon ahtauma, jonka hoitamiseksi on tehty ahtauma-alueen endarterektomia eli puhdistusleikkaus. Leikkauksella vähennetään riskiä saada uusia aivoverenkiertohäiriöitä.

Leikkauksessa poistetaan valtimon sairaan sisäkerroksen aiheuttama ahtauma, johon voi kehittyä hyytymiä jotka voivat kulkea verenkierron mukana aivoihin. Leikkauksessa kaulavaltimon kalkkeutunut ahtauma kuoritaan pois ja usein suljetaan laajennuspaikalla.

Leikkaus tehdään leikkaussalissa paikallispuudutuksessa tai nukutuksessa.

Leikkauksen jälkeen voitiasi ja verenpainetasoasi tarkkaillaan valvontapaikalla seuraavaan päivään asti, jolloin pääset siirtymään jatkohoitoon vuodeosastolle.

Hoito osastolla

Osastolla voit liikkua voinnin mukaan. Yleisvointia ja verenpainetta tarkkaillaan sekä seurataan ettei enää aivoverenkiertohäiriöön liittyvää oireilua esiinny.

Kipua ja turvotusta voi esiintyä kaulan leikkausalueella. Ääni voi olla myös käheä. Kivunhoitomenetelmiä on erilaisia, joista lääkäri valitsee sinulle sopivimman. Hoitojakson loppua kohden kipulääkkeen tarve yleensä vähenee.

Kotona

Keskimääräinen hoitoaika sairaalassa on 3 vuorokautta. Kotiin pääset lähtemään, kun verenpaineet pysyvät hallinnassa ja selviydyt itsenäisesti tai avustettuna päivittäisistä toiminnoista. Mikäli kaulavaltimoahtauma on aiheuttanut ja halvausoireita, yksilöllinen jatkokuntoutus suunnitellaan moniammatillisesti. Kivun tulee pysyä hallinnassa kotona käytettävissä olevien lääkkeiden avulla.

Ennen kotiutumista, hoitavat lääkärit antavat tarkat ohjeet verenkiertolääkityksen jatkamisesta. Kolesterolilääkkeen käyttöä tulee jatkaa pysyvästi leikkauksen jälkeen. Verenpaineen seuranta on

tärkeää 4 viikon ajan leikkauksesta. Yläpaine eli systolinen verenpaine ei saisi nousta yli suositusten (140mmHg), ellei asiasta ole muuta sovittu. Mikäli leikkausta seuraavina viikkoina uutena oireena tulee päänsärkyä tai muita neurologisia oireita, tulee verenpaine mitata ja ottaa yhteyttä päivystykseen.

Leikkaushoito ei paranna ahtauman taustalla olevaa syytä eli valtimonkovettumatautia. Omilla elintottumuksillasi voit kuitenkin vaikuttaa taudin etenemiseen. Liikunta, kasvisrasvojen ja kuitujen käyttö sekä tupakoimattomuus hidastavat sairauden etenemistä.

Jatkohoito

Tieto tehdystä leikkauksesta välitetään neurologian poliklinikalle.

Mihin voit tarvittaessa ottaa yhteyttä?

- Päivystysapu p. 116 117
- Sairaala Nova, operatiivinen osasto p. 014-269 1015
- Omaan terveyskeskukseen

Pyydämme Sinua antamaan palautetta saamastasi kirjallisesta ohjeesta.

<http://www.ksshp.fi/potilasohjeenarviointi>